

رویکرد

سفرهای ضد روسی یمپتو دور روسیه

رؤیای امریکا برای کندن قزاقستان و بلاروس از مدار روسیه

به نظر می‌رسد امریکا در تاز کار طرح‌هایی برای نزدیک‌ترین مدار اقمار روسیه‌ی است. وزیر امور خارجه امریکا در سفر به قزاقستان از مقام‌های این کشور خواست نسبت به نفوذ و سرمايه گذاری از جانب روسیه و چین هوشیار باشند. روز قبل از این سفر در سفری معنا دار تر، همین مقام امریکایی به دنبال بهیبود روابط با بلاروس و مقابله با نفوذ روسیه و چین، به این کشور سفر کرد بود. به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، مایک پمپئو، وزیر امور خارجه امریکا روز یکشنبه در جریان سفر به قزاقستان در هشدارهای مشابهی که قبل از این هم به مقام‌های برخی کشورهای دیگر داده بود گفته که، جذابیت سرمایه‌گذاری‌های چین به قیمت لطمه به حاکمیت کشورها تمام شده و در درآمدت شاید نه تنها به توسعه کمک نکند بلکه به آن آسیب بزند. پمپئو در ابتدای این سفر کوتاه به قزاقستان به دیدار نزاق تبارهایی که خانواده‌هایشان در جریان سفر به قزاقستان در هشدارهای مشابهی سین کیانگ مفقود یا بازداشت شده‌اند رفت. وزیر امور خارجه امریکا همچنین به قزاقستان به خاطر تحویل گرفتن شبه‌نظامیان داعشی از عراق و سوریه تشکر کرد. قزاقستان اخیراً به بازگرداندن حدود ۶۰۰ تن از شبه‌نظامیان داعشی و اعضای خانواده‌های آنها که در مناطق سابقاً اشغال شده توسط این گروه تروریستی دستگیر شده بودند، اقدام کرده است. علاوه بر آن، پمپئو از مقام‌های ارشد قزاقستان خواست اصلاحاتی در این کشور اجرا کنند که اجازه به افزایش سرمایه‌گذاری امریکا در آنجا دهد.

■ **بهره‌برداری از اختلاف مینسک – مسکو**

اماروز قبل از سفر به قزاقستان، مایک پمپئو، وزیر خارجه امریکا به بلاروس رفته بود آن هم در حالی که روابط این کشور با روسیه بیش از گذشته دچار تنش شده است. این نخستین سفر یک وزیر خارجه امریکا در دو دهه گذشته به بلاروس است. پمپئو روز شنبه در مینسک در دیدار با الکساندر لوکاشنکو، رئیس‌جمهور بلاروس ابراز امیدواری کرد که یک فرصت برای بلاروس به منظور دستیابی به قدرت و استقلالی که به دنبال آن است، به دست بیاید. بلاروس نگران است روسیه تلاش کند این کشور را بر سلطه خود برود و از ماه گذشته میلادی به جای تأمین گاز از روسیه، به خرید گاز از نروژ روی آورده است. وزیر خارجه امریکا گفت، ایالات متحده به دنبال کمک به بر کردن جای خالی روسیه است و به افزایش تعداد کارمندان سفارت امریکا در مینسک ادامه می‌دهد؛ ۱۲ سال قبل تعداد کارمندان در سفارت امریکا در بلاروس کاهش یافت. بلاروس قرار بود وارد لیست ممنوعیت سفر دولت ترامپ شود که روز جمعه اعلام شد اما قرار شد با انجام کارهایی به منظور بهبود همکاری امنیتی و اطلاع‌رسانی درباره تهدید مسافر احتمالی به امریکا وارد این فهرست نشود. همچنین پمپئو از سرگیری فعالیت رسمی مدارس و عشاير غیر مسیهرها را خواستار شده و بر پایان خشونت‌های نزوم و بازگرداندن انقلاب به ساختار منظم و مسالمت آمیز آن تأکید کرد. «با این حال، برخی از جریان‌های نفوذی وابسته به امریکا و سعودی در جریان آمیز آن آشوب و بی‌انضباطی در خیابان‌ها، مخالفت خود را با نخستست وزیر منتخب اعلام کرد. در شرایطی که جریان‌های سیاسی عراق پس از دو ماه بر سر نخست‌وزیر جدید به توافق رسیدند و محمد توفیق علای، روز شنبه مأمور تشکیل کابینه شد، برخی رهبران سیاسی این کشور هم برای ایجاد آرامش و ثبات به منظور پیگیری مطالبات مردمی از نسوی دولت جدید، پاپان اعتصابات و اعتراض‌ها را خواستار شدند. به گزارش شبکه السومر به نیز عراق، مقتدی صدر، رهبر جریان صدر عراق که در هفته‌های اخیر نقض مهمی در جهت‌دهی به تحولات سیاسی این کشور داشته، روز یکشنبه در توییت‌ر نوشت: «بر ۲۰۲۴ است. لوکاشنکو مکرراً این ایده را رد کرده و می‌گوید، بلاروس هرگز به بخشی از روسیه تبدیل نمی‌شود.

اخبار گوناگون

■ **ناوشکن ژاپنی فقط در دریای عمان**

ناوشکن ژاپنی «تاکامی» روز یکشنبه راهی دریای عمان شد تا از خطوط دریایی محل عبور، نفکش‌ها در بجه‌حه تنش‌های رو به فزونی در خاورمیانه محافظت کند. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری رويترز، شینزوآبه، نخست‌وزیر این در جمع خدمه ناوشکن «یوکوسوکا» در پایگاه نیروی دریایی این کشور گفت: «هزاران شش‌زایی ژاپنی طی سال در این آب‌ها در حرکت هستند که شامل نفکش‌های ژاپنی نیز می‌شود. این شاهرایی برای ژاپن است. مأموریت این ناوشکن به نام «تاکامی» با ۲۰۰ ملوان و دو هلیکوپتر کشتی‌آوری اطلاعات و حراست از امنیت ابراهای حیاتی منطقه است و به جهت‌رتزی در شمال دریای عرب و خلیج عدن می‌پردازد. اما وارد تنگه هرمز نمی‌شود. همچنین در کنار این ناوشکن، کشتی‌های جنگی به سایر کشورها شامل امریکا، فرانسه و انگلیس نیز حضور دارند. ژاپن به عملیات امنیت دریایی تحت امر امریکا در نزدیکی تنگه هرمز ملحق نمی‌شود. این مأموریت از سوی ژاپن نشان می‌دهد که تعداد کمی از متحدان امریکا همراه تلاش‌های واشنگتن در منطقه هستند.

■ **رهبر جبهه ملی فرانسه: خروج انگلیس آغاز فروپاشی اروپاست**
رهبر جبهه ملی فرانسه که خود سردمدار سیاست‌های ضدروپایی در فرانسه است، روز شنبه در پیامی در صفحه شخصی خود در توییت‌ر خروج انگلیس از اتحادیه اروپا را آغاز فروپاشی این اتحادیه و ایجاد کشورهای مستقل اروپایی دانست. «هارین لوین» در این پیام توییت‌ری نوشت: «باید روز خارج شدن انگلیس از اتحادیه اروپا را آغاز ایجاد اتحادیه اروپایی پیشنهادهای مستقل بنام این چیزی است که ما خواستار آن بوده و اکثر مردم اروپا نیز خواستار آن هستند. اتحادیه اروپا همچنان اشتیاق‌فاحی در تاریخ باقی خواهد ماند.» روز گذشته دولت انگلیس پس از سه سال و نیم مجادله، اختلاف و مذاکره سرانجام رسماً به حضور خود در اتحادیه اروپا پایان داد. «پورین جانسون» نخست‌وزیر انگلیس که مدت‌ها برای افراسیدن چنین روزی تلاش کرده بود، با رسانی پیامی ویدئویی در این خصوص گفت که خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا، «یک پایان نیست، بلکه یک شروع است.»

■ **شکایات اروپا در انتظار کشتی سعودی حامل سلاح**

عفو بین الملل اعلام کرد مجموعه‌ای از شکایات قضایی، اعتراضات و دیگر تدابیر در انتظار کشتی باری سعودی «بحری بنیع» در بنادر اروپایی است. به گزارش شبکه‌العربی، عفو بین الملل اعلام کرد این کشتی بعد از اینکه سفر خود را از طریق اقیانوس اطلس بعد از توقف در امریکا و کانادا تکمیل کرده‌قرار است قبل از اینکه به عربستان برسد از پنج بندر اروپایی عبور کند یا ترک یابد، ولیکن، پژوهشگر حقوق بشر و کاهش تسلیحات در عفو بین الملل اعلام کرد: «این اعتراضات و شکایت‌ها مانع بارگیری یک کشتی در ماه ۲۰۱۹ شد که در حال انتقال سلاح به یمن بود. با این حال تجهیزات هواپیمایی نظامی و سلاح‌های دیگری که حدود دهها میلیون دلار برآورد شده به یمن رسیده است، بسیاری از کشورها در عمل به تعهدات بین‌المللی خود برای عدم انتقال سلاح‌هایی که از آن در جنایت‌های جنگی و نقض حقوق بشر استفاده می‌شود، شگست خورده‌اند. به گزارش عفو بین الملل از آغاز جنگ یمن در سال ۲۰۱۵ این کشتی تجهیزات نظامی به ارزش ۳۶۰ میلیون دلار را از امریکا به عربستان منتقل کرده است.

دوشنبه ۱۴ بهمن ۱۳۹۸ | ۸ جمادی‌الثانی ۱۴۴۱

پیر المملک

سرویس بین‌الملل ۹ ۸۸۴۹۸۴۴۴

حمایت گسترده از نخست‌وزیر جدید عراق

گزارش یک

در پی انتخاب نخست وزیر جدید عراق و تلاش برای حل مشکلات اقتصادی و معیشتی، رهبر جریان صدر هم تشکیل کمیته‌هایی در استان‌ها برای از سرگیری فعالیت رسمی مدارس و عشاير غیر مسیهرها را خواستار شده و بر پایان خشونت‌های نزوم و بازگرداندن انقلاب به ساختار منظم و مسالمت آمیز آن تأکید کرد. «با این حال، برخی از جریان‌های نفوذی وابسته به امریکا و سعودی در جریان آمیز آن آشوب و بی‌انضباطی در خیابان‌ها، مخالفت خود را با نخستست وزیر منتخب اعلام کرد. در شرایطی که جریان‌های سیاسی عراق پس از دو ماه بر سر نخست‌وزیر جدید به توافق رسیدند و محمد توفیق علای، روز شنبه مأمور تشکیل کابینه شد، برخی رهبران سیاسی این کشور هم برای ایجاد آرامش و ثبات به منظور پیگیری مطالبات مردمی از نسوی دولت جدید، پاپان اعتصابات و اعتراض‌ها را خواستار شدند. به گزارش شبکه روسیا‌الیوم، مقتدی صدر همچنین خاطر نشان کرد: «امروز در تاریخ عراق ثبت خواهد شد. ما ملت نخست‌وزیر را انتخاب کرد نه گروه‌های سیاسی و این اقدام مهمی است که آینده را تقویت می‌کند.» وی در ادامه افزود: «ما امروز به ادامه تظاهرات صلح‌آمیز جهت تکمیل کابینه‌وزاری مستقل که بر خاسته از ملت باشد، پایبند هستیم.»

صدر در ادامه ضمن توصیه به نیروهای امنیتی این مقابله با تمامی افرادی که راه‌ها، امسود می‌کنند و تأکید بر اینکه وزارت آموزش و پرورش باید استانان، دانش آموزان و تمامی کسانی را که مانع از فعالیت مدارس می‌شوند، جریمه کنند، از کارشناسان

خبر

سخنگوی دفتر سیاسی طالبان در قطر با اشاره به ادامه مذاکرات طالبان و نماینده امریکا در امور افغانستان تأکید کرد که خواسته‌های

جدید امریکا مانع مذاکرات با این کشور می‌شود. به‌رغم از سرگیری دور جدید مذاکرات طالبان با امریکا در ماه‌های اخیر، این‌گفت‌وگوها به دلیل خواسته‌های واشنگتن روند کندی به خود گرفته است. به گزارش شبکه الجزیره، سهیل شاهین، سخنگوی دفتر سیاسی طالبان در قطر روز یک‌شنبه در سخنانی اظهار کرد: «مذاکرات

گزارش ۲

«جوزپ بول» کمیسیونر سیاست خارجی اتحادیه اروپا برای نخستین بار پس از تصدی این سمت به تهران می‌آید؛ سفری که به نظر می‌رسد آخرین تلاش‌های اروپا برای ننگه داشتن توافق هسته‌ای با ایران است. مقام ارشد اتحادیه اروپا به ایندیندینت گفته که «بر جام هنوز به مرحله آخر خود نرسیده» و تأکید کرده که ما خواهان بازگشت همه چیز پیرامون این توافق به حالت عادی هستیم. با این حال، معلوم می‌شود که بول پیشنهادهای مستقلی برای تهران متقاعدکننده باشد، همراه دارد یا نه؟ ایران گام به گام فاصله خود را با برجام بیشتر می‌کند و البته احتمال بازگشت به آن راه منتهی نمی‌داند. همین دیروز علی اصغر زاغان، دستیار ویژه رئیس سازمان انرژی اتمی ایران، گفت: «با تلاش بی‌وقفه و گمنامانه و اعمال تمهیدات بایسته در طراحی، بدون اضافه کردن تجهیزات جدید، ظرفیت فعلی تولید در مجتمع آب سنگین اراک را

به ۲۰ تن در سال افزایش داده‌ایم.» زاغان در مورد ظرفیت تولید اورانیوم نیز گفت: «هم‌اکنون میزان تولید روزانه ما ۱۰ کیلوگرم است و نشان می‌دهد که حتی قبل از برجام ما روزانه ۷/۵ کیلوگرم اورانیوم زیر ۵ درصد تولید می‌کردیم.» ایران همچنین از ۱۶ دی ماه ۱۳۹۸ یک تنگم هسته‌ای خود را با متوقف کردن تعهدات فنی برداشته ولی نه‌تنها گفته که به سنایر تعهدات برجامی پایبند است، بلکه تأکید کرده که در صورت انجام تعهدات طرف‌های اروپایی، حاضر است به برجام برگردد. اروپاییان طی نزدیک به یک ماه گذشته هیچ گام عملی برداشته‌اند و صرفاً وعده‌هایی برای تسریع در راه‌اندازی اینستکس می‌دهند. روز جمعه، وب‌سایت آلمانی دوپچهوله به نقل از یک منبع مرتبط با اینستکس که نامش فاش نشده،

اساس دستورات مرجعیت عالی قدر و مطابق با اصول دین و منطق، انقلاب باید به ساختار

منظم و مسالمت‌آمیز آن بازگردانده شود.» رهبر جریان صدر عراق در ادامه توتیت کرد: «لازم است کلاه‌هایی با تیروهای امنیتی قهرمان و مدیریت‌های آموزشی در استان‌ها و عشاير غیر برای تشکیل کمیته‌هایی در استان‌ها جهت ازسرگیری سسات کاری مدارس دولتی و دیگر مدارس هماهنگی کرده و مسیهرهای مسود شده بازگشایی خواهند شد. ما ملت نخست‌وزیر ندگی روزمره بر خوردار شده و آوازه خوب انقلاب به آن بازگردانده شود.» به گزارش شبکه روسیا‌الیوم، مقتدی صدر همچنین خاطر نشان کرد: «امروز در تاریخ عراق ثبت خواهد شد. ما ملت نخست‌وزیر را انتخاب کرد نه گروه‌های سیاسی و این اقدام مهمی است که آینده را تقویت می‌کند.» وی در ادامه افزود: «ما امروز به ادامه تظاهرات صلح‌آمیز جهت تکمیل کابینه‌وزاری مستقل که بر خاسته از ملت باشد، پایبند هستیم.»

صدر در ادامه ضمن توصیه به نیروهای امنیتی این مقابله با تمامی افرادی که راه‌ها، امسود می‌کنند و تأکید بر اینکه وزارت آموزش و پرورش باید استانان، دانش آموزان و تمامی کسانی را که مانع از فعالیت مدارس می‌شوند، جریمه کنند، از کارشناسان

طالبان: خواسته‌های جدید امریکا مانع مذاکرات است

طالبان و زلمای خلیل‌زاد، نماینده ویژه امریکا در امور افغانستان، در دوحه ادامه دارد. شاهین بدون اشاره به خواسته‌های جدید امریکا گفت: «این مذاکرات تا این لحظه به دلیل خواسته‌های جدیدی که امریکا مطرح کرده، پیشرفت چشمگیری نداشته است.» وی منبع نزدیک به مذاکرات دوحه گفت: «طالبان به عنوان یک اقدام اولیه با کاهش خشونت در افغانستان موافقت شاهین، سخنگوی دفتر سیاسی طالبان در قطر شد، این در حالی است که طالبان اعلام کرد پس

۱۵ جوان

اروزنامه جوان | شماره ۵۵۸۵

استان واسط نیز علیه علایو شاعر دادند و این

انتخاب را منابر با مطالبات معترضان اعلام کردند. در دیوانیه نیز اعتراضات در مقایسه با روزهای گذشته شدت یافته و معترضان شعار می‌دهند که علایو انتخاب نمانیست. اعتراضات عراقی‌ها که در ابتدا بیشتر روی مشکلات معیشتی متمرکز بود به مرور زمان با دخالت امریکا و عربستان سعودی و تحریک معترضان، به مطالبات سیاسی و سرنگونی دولت منحرف شد. در هفته‌های اخیر و پس از اقدامات تروریستی امریکا در عراق، موج اعتراضات کاهش یافت و بیشتر معترضان خروج امریکا از کشورشان را در اولویت قرار داده‌اند. این درحالی است که امریکا برای منحرف کردن عراقی‌ها از طرح پارلمان عراق برای خروج نیروهایش، با هدایت جریان‌های نفوذی و ایجاد خشونت در عراق، به دنبال تثبیت جای پای خود در عراق است.

■ **حمایت ایران**

علاوه بر حمایت جریان‌های سیاسی عراق از نخست‌وزیری محمد علای، کشورهای خارجی هم از این مسئله استقبال کرده و آن را نقطه مثبتی برای بازگرداندن ثبات به عراق اعلام کردند. سیدعباس موسوی، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران روز عراق گفت: «ایران در راستای ادامه حمایت‌های خود از استقلال، حاکمیت ملی، تمامیت ارضی و تحکیم مبانی دموکری در عراق و نیز در خواست مشروع دولت و ملت عراق برای خروج نیروهای مستعربلایی از خاک آن کشور، از انتخاب آقای محمد توفیق علای به عنوان نخست‌وزیر جدید این کشور استقبال می‌کند و ضمن آرزوی موفقیت برای ایشان، امیدوار است که وی بتواند با تشکیل دولت جدید، خواسته‌های خیابان‌ها به استنادهایشان برگردند و نوک اعتراض علایه امریکا و خروج نیروهای این کشور از عراق متمرکز کنند. مقتدی صدر از نخستین رهبران سیاسی عراق است که به طور قاطع حمایت خود را از نخست‌وزیر جدید عراق اعلام کرده است. یکی از مطالبات اصلی معترضان عراقی، انتخاب نخست‌وزیر جدید و به دور از جناح‌بندی‌های سیاسی بود.

با وجود انتخاب نخست‌وزیر جدید، برخی جریان‌های نفوذی که در هفته‌های اخیر به دنبال آشوب و ناامنی در شهرهای عراق بودند باز هم با حضور در خیابان‌ها به مخالفت خود را با نخست‌وزیر اعلام کردند. معترضان در نجف دیروز چند ساعتی و مسیر مهم را در این شهر بستند و از آمد و رفت مردم و وسایل نقلیه جلوگیری کردند. همچنین، معترضان جاده نجف به کوفه، راه دسترسی به فرودگاه و مسیر نجف به کر بلا، با بسوزندان لاستیک قطع کرد. تظاهرات کنندگان در عراق بوده است.

از امضای توافق نهایی این مسئله را بررسی خواهد کرد. یک رهبر برجسته طالبان گفت: «امریکا قصد داشت ما در جریان مذاکرات صلح، آتش‌بس را اعلام کنیم اما ما آن را نپذیرفتیم. شورای طالبان در روز امضای توافقنامه صلح با آتش‌بس موافقت کرد.» وی افزود: «به محض دستیابی به توافقنامه اخیرش با طالبان منظر پاسخ این‌گروه برای آتش‌بس طالبان و دولت افغانستان می‌توانند دیدار مستقیمی در آلمان داشته باشند.» خلیل‌زاد عصر شنبه پس از ورود به کابل با محمد اشرف غنی، رئیس‌جمهور افغانستان دیدار کرد. به گزارش

جوزپ بول، کمیسیونر سیاست خارجی اتحادیه اروپا امروز به ایران می‌آید به دنبال نجات بی‌هزینه برجام در تهران

روپا به ایندیندینت گفت: «یک اتفاق نظر مبنی بر این وجود دارد که ما خواهان تعدیل این وضعیت و بازگشت همه چیز به حال عادی هستیم. ما ممکن است به پایان برجام برسیم اما هنوز به این نقطه نرسیده‌ایم. ما برای جلوگیری از آن تلاش می‌کنیم.» وی با اشاره به تهدید ایران برای خروج از این بی‌تی اظهار داشت: اگر اوضاع تشدید شود، ۲۶ دی مه در دهلی نو با محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران دیدار و گفت‌وگو کرده بود. روزنامه ایندیندینت، به نقل از یک منبع اروپایی که نام او ذکر نکرده، آورده است: اروپایی‌ها در حال بحث و رایزنی با روس‌ها و چینی‌ها و همچنین گفت‌وگو میان خود هستند تا ببینند چگونه باید با ایران و توافق هسته‌ای مواجه شوند. در این میان، امریکایی‌ها برای همه قدری می‌کنند. این مقام ارشد سیاست خارجی ایران فقط برخی از قسمت‌های آن را اجرا کند و از مکانیزم حل اختلاف می‌توان به توافق رسید. بول یک ماه پس از تصدی مقام هماهنگ‌کننده عالی سیاست خارجی اتحادیه اروپا در گفت‌وگو با روزنامه اسپانیایی El País، گفته بود: «ما تا حد زیادی خواهان دوام برجام هستیم. از مقامات ایرانی می‌خواهیم هر کاری را که برای زنده نگه داشتن توافق لازم است، انجام بدهند و اینکه کاری انجام دهند که به از بین رفتن برجام منجر شود، اشتباه بزرگی خواهد بود.» دیروز ایرنا، خبرگزاری نزدیک به دولت نوشت: «واکاوای سخنان بول از پیش از پذیرفتن مسئولیت جدید در اتحادیه اروپا و پس از آن، هر چند حمایت از برجام را نشان می‌دهد اما در نومه‌ای به نشست مبارزه با تروریسم و تفش شده بود که در روزهای آتی به کشورش باز می‌گردد تا با پیامدهای ناشی از خارج شدن غیر مجاز از کشورش رو به‌رو شود.

نگاره

سید عباس حسینی

خلیل‌زاد دست از پادرتر در کابل

یازدهمین دور مذاکرات نماینده ویژه امریکا برای صلح افغانستان با گروه طالبان نیز بدون نتیجه پایان یافته و او، بدون هیچ گونه پیشرفت،ی، دست از پادرتر از باز به کابل بازگشته است تا رهبران حکومت افغانستان را در جریان آخرین جزئیات این مذاکرات قرار دهد.

زلمی خلیل‌زاد دو روز گذشته در کابل با رهبران حکومت افغانستان و برخی چهره‌های مطرح سیاسی این کشور چون حامد کرزی، دیدار و گفت‌وگو کرده، اما عملاً هیچ پیشرفت قابل توجهی در جریان مذاکرات او با نمایندگان طالبان وجود ندارد.

آخرین گزارش‌ها حاکی از آن است که دو دور گذشته مذاکرات نمایندگان امریکا و طالبان در قطر، بیشتر حول دو محور اساسی می‌چرخیده است؛ یکی زمان‌بندی و چگونگی خروج سربازان امریکایی و دیگر کشورها از افغانستان و دیگری که مهم‌تر و اساسی است، موافقت طالبان با برقراری آتش‌بس و آغاز مذاکرات مستقیم با نمایندگان رسمی حکومت افغانستان. هر چند شاید امریکا اختلاف‌نظر چندانی در مورد خروج نیروهای خود از افغانستان با طالبان نداشته باشد و دو طرف در این زمینه به توافق رسیده‌اند؛ به خصوص که به گفته وزیر دفاع امریکا چه توافق با طالبان صورت بگیرد چه نگیرد، این کشور در مرحله اول به دنبال خروج حداقل ۴ هزار ۵۰۰ نظامی از افغانستان است. اما مسئله اساسی و اختلاف‌برانگیز که از سوی رئیس‌جمهور افغانستان به صورت جدی به عنوان پیش‌شرط آغاز مذاکرات بین‌الافغانی با طالبان مطرح شده، برقراری آتش‌بس سراسری است. افغانستان طالبان در عید فطر دوسال پیش، تجربه می‌ثالی از برقراری آتش‌بس داشتند، اما هنوز مشخص نیست که چرا رهبران طالبان با برقراری آتش‌بس مخالفت کرده و از ادبیات جدیدی به عنوان «کاهش خشونت» استفاده می‌کنند؛ آن هم به صورت موقت.

قبل از اینکه به بررسی چرایی مخالفت طالبان با برقراری آتش‌بس در افغانستان بپردازیم، به نظر می‌رسد حکومت این کشور در این زمینه به نوعی پافشاری دارد. در تمام موضع‌گیری‌های رهبری حکومت افغانستان، به صورت واضح و پوست‌کنده بحث برقراری آتش‌بس و آغاز مذاکرات مستقیم بین‌الافغانی به عنوان پیش‌شرط هر گونه توافق با طالبان مطرح شده است. نوع این موضع‌گیری‌ها نشان می‌دهد که حکومت را مطابق خواست افغانستان پیش برده در غیر آن، ناراضی و مخالفت خود را آشکارا اعلام می‌کند؛ چه اینکه در چندین مورد به صورت واضح رویاروی امریکا و رویکرد آن کشور پیرامون روند صلح با طالبان ایستاده است. متأسفانه امریکا در موارد گذشته ثابت ساخته که در مذاکره با طالبان، بیشتر به دنبال منافع و خواست خود بوده تا حکومت مردم‌افغانستان. یکی از این موارد، اعمال فشار بر حکومت افغانستان جهت آزادی اس‌خانی، فرزندان سراج‌الدین خانی، رهبر شبکه خانی و از چهره‌های کلیدی طالبان و مبارده او یا بد استاد دانشگاه امریکایی کابل است. این قاطعیت حکومت افغانستان در موضع‌گیری خود در قبال روند صلح طالبان، که می‌سابقه به نظر می‌رسد، به خصوص پیرامون رویکردها و تصمیم‌های امریکا از دید بسیاری از افغانان، یک نقطه بسیار مثبت است. هر چند مخالفان داخلی هم دارد.

اما در مورد چرایی مخالفت طالبان با برقراری آتش‌بس، نوع موضع‌گیری طالبان، تعلل برای سده به عمل آتش‌بس و جلا استفاده از پاکستان جهت آزادی اس‌خانی، خشونت» بسیار برش‌برانگیز است؟ اول اینکه این ادبیات جدید به یکباره از کجاسر‌زده و متخ‌رن آن کیست؟ اگر طالبان به دنبال صلح گفت‌وگوهای بین‌الافغانی است، چرا هنوز برای پذیرش آتش‌بس، این دست و آن دست می‌کنند؟ امریکا تا پیش از این سه‌کوهانه منت‌ها تا ۱۰ روزه به تعریفی از کاهش خشونت وجود دارد؟ چقدر کند در این زمینه، قابل تأمل است.

۱- به غیر از امریکا، روند صلح افغانستان یک شریک کلیدی دیگر نیز دارد که بدون چراغ مثبت این شریک، این روند به نتیجه نخواهد رسید. این شریک محوری و امیرهدی، پاکستان است. اخیراً مقام‌های پاکستانی با ایکنارات منطقی‌ها و جهانی به دنبال به دست گرفتن ابتکار عمل در روند صلح افغانستان هستند. در این زمینه وزیر امور خارجه پاکستان به امریکا سفر کرد و نخست‌وزیر این کشور در حلیه جمعی اتمام، با رئیس‌جمهور امریکا دیدار و مذاکره نمود. آنچه مشخص است، امریکا و حکومت افغانستان، نقش پاکستان را در روند صلح با طالبان تاکنون نادیده گرفته و به خواسته‌های این کشور توجهی نکرده‌اند. مسئله کاهش خشونت‌ها توسط طالبان نیز بی‌توجهی بسیار از زبان وزیر خارجه پاکستان شنیده شد. در چنین شرایطی، به نظر می‌رسد بدون چراغ مثبت پاکستان، طالبان کماکان توانایی بازی یک نقش صدردص مستقل در روند صلح افغانستان را ندارد.

۲- به نظر می‌رسد طالبان نمی‌خواهد با حکومت کنونی افغانستان به رهبری محمد اشرف غنی که اجماع و حمایت لازم و کافی داخلی را با خود ندارد، وارد مذاکره مستقیم و تعامل شود؛ چه اینکه این گروه به خوبی می‌داند که این حکومت اجماع و حمایت لازم‌سیاسی تمام‌اقتدار و گروه‌های سیاسی داخلی را خود ندارد؛ از این رو در برابر خواسته‌های این حکومت انتطاف‌پذیر بوده است. دهمی می‌شود که نوع رابطه و برخورد بین محمد اشرف غنی و حکومت او با طالبان، وارد یک لیجابت بی‌حاصل کودکانه شده است. اگر افغانستان می‌توانست یک گذار مسالمت‌آمیز و سالم از درچه انتخابات ریاست جمهوری به حکومت آینده داشته باشد، قطعاً در نوع موضع‌گیری طالبان در برابر این حکومت نیز تأثیر مثبت می‌بود.

۳- گروه طالبان برای توجیه‌گری توافق صلح در برابر هیئت رهبری فرماندهان و شبه‌نظامیان این گروه، که نزدیک به ۲۰ سال در فضای جدید سیاسی افغانستان نبود بوده و هستند، نمی‌تواند به راحتی و آزادانه دست از این جنگ خام‌ن‌سوز برداشته و آتش‌بس اعلان کند؛ چه اینکه با اعلان فوری چنین آتش‌بس، احتمال سر باز زدن بدنه این گروه در برابر دستور رهبری طالبان برای توقف جنگ وجود دارد. به این اساس، به نظر می‌رسد دستور رهبری طالبان از ادبیات جدید خشونت به جای روانی، سیاسی و اجتماعی نیروهای خود با توافق صلح است.

آنچه مشخص است، روند صلح افغانستان با هر چه نزدیک شدن به توافق نهایی امریکا و طالبان و رسیدن به تهدید بی‌حد و شورش‌های متعددی همراه شده و پراکنده‌گی دیدگاه‌ها داخل افغانستان گرفته تا در سطح منطقه بر پیچیدگی این روند افزوده است.

رویکرد

ترامپ با گوایدوی غرب‌گر اهم دیدار نکرد

به‌رغم اقامت رئیس‌جمهور امریکا در مار لاگو واقع در ایالت فلوریدا، وی با رئیس‌جمهور خودخوانده ونزوئلا که او نیز در همین ایالت به سر می‌برد، دیدار نکرد. روزنامه امریکایی «واشنگتن پست» با اعلام این خبر نوشت که استفانی گریشام، سخنگوی کاخ سفید روز شنبه این موضوع را تأیید کرد که رئیس‌جمهور امریکا برای همراهی با خوان گوایدو که امریکا وی را به عنوان رئیس‌جمهور ونزوئلا به رسمیت می‌شناسد، به میامی نمی‌رود. سخنگوی کاخ سفید همچنین گفت که ترامپ، پیام همبستگی با رئیس‌جمهور خودخوانده ونزوئلا را به این کشور ندهد. «ما تا حد زیادی خواهان دوام برجام هستیم. از مقامات ایرانی می‌خواهیم هر کاری را که برای زنده نگه داشتن توافق لازم است، انجام بدهند و اینکه کاری انجام دهند که به از بین رفتن برجام منجر شود، اشتباه بزرگی خواهد بود.» دیروز ایرنا، خبرگزاری نزدیک به دولت نوشت: «واکاوای سخنان بول از پیش از پذیرفتن مسئولیت جدید در اتحادیه اروپا و پس از آن، هر چند حمایت از برجام را نشان می‌دهد اما در نومه‌ای به نشست مبارزه با تروریسم و تفش شده بود که در روزهای آتی به کشورش باز می‌گردد تا با پیامدهای ناشی از خارج شدن غیر مجاز از کشورش رو به‌رو شود.